



**Grise** vil gerne gnubbe sig op ad træerne. Det kan give mærker på barken, men skader ikke træet. Foto: Sarah-Lina Aagaard Schild.

## Hjælp dine træer og glæd dine grise



### Konklusion

- Der er flere gode grunde til at etablere træer i grisevolde. Hvor hårdt grisene går til de forskellige træarter, og hvor modstandsdygtige arterne er i forhold til grisenes adfærd og genvækst, varierer. Som producent kan man blandt andet hjælpe sin træbeplantning ved at være opmærksom på barkskader og genvækst og hegne træerne fra, hvis skaderne bliver for omfattende eller hvis et træ forsøger genvækst.

### Beplantning: Få tips til hvordan du kan hjælpe din træbeplantning.

Af Sarah-Lina Aagaard Schild,  
[sali@icoel.dk](mailto:sali@icoel.dk)

Træer i folde til grise tjener flere formål. Træerne fremmer dyrevelfærden ved at give grisene adgang til skygge om sommeren og læ for vind og ly for regn i de koldere perioder. Desuden giver de dyrene mulighed for blandt andet at udføre hudpleje. Grise gnubber sig gerne op ad træer og buske, særligt efter de har sølebadet, og denne gnubben tjener flere for-

mål. For eksempel hjælper det med at fjerne overskydende mudder efter sølebadning og som middel til at fjerne hår, hudflager og ektoparasitter. Desuden har man spekuleret på, om grisene ved at gnubbe op ad nogle træarter udnytter træets harpiks som middel mod lus og flåter.

Træer bidrager også med kompleksitet i grisefoldene. Fra indretning af bure i zoologiske haver er det anerkendt, at det ud over plads





**Det er en god ide at kombinere skygge og sølehul, men husk at holde cirka en meters afstand mellem sølehul og træer, så du ikke risikerer, at jorden eroderer og træernes rødder blottægges.**  
Foto: Sarah-Lina Aagaard Schild.

er kompleksiteten, som beriger dyrenes miljø og fremmer deres velfærd.

Særligt de blomstrende, hjemmehørende arter af træer og buske er også med til at fremme biodiversiteten, og træer og buske er effektive til at opsamle næringsstoffer, hvorved miljøbelastningen fra grisefolde mindskes.

Der har i de senere år været øget fokus på træer i grisefolde, men i de hidtidige undersøgelser er der temmelig ensidigt fokuseret på hurtigt voksende træer f.eks. pil og poppel. Reelt ved vi dog ikke, om det er disse træarter, der egner sig bedst til folde med grise både i forhold til dyrevelfærd og optag af næringsstoffer. Derfor samarbejder vi i projektet Grise i Skov, med skov- og landskabsingeniør Peter N. Jensen og Rasmus H. Jørgensen, Københavns Universitet, for at undersøge alternative træarters egnethed til anvendelse i grisefolde.

Der fokuseres blandt andet på træarter, som vurderes effektive i forhold til optag af næringsstoffer, og på blomstrende, hjemmehørende arter, der er gavnlige for bestøvende insekter. Derudover undersøges det så, om der er nogle arter, der er mere robuste over for grisenes påvirkning end andre. Projektets formål er at udvikle et koncept, der kombinerer skovdrift og griseproduktion, og som imødekommer forbrugerønsker om øget dyrevelfærd og reduceret klima- og miljøbelastningen fra økologisk griseproduktion.

### Hvad gør træerne, og hvordan kan du hjælpe?

En af de store udfordringer i forhold til at kombinere træer og griseproduktion er grisenes undersøgende adfærd, da det kan gå hårdt ud over beplantningen. Vi har derfor undersøgt forekomsten af skader på otte træarter (ahorn, eg, elm,

hassel, kirsebær, naur, syren og tjørn) i hhv. et læhegn, hvor drægtige søer har haft adgang i ca. 10 år, og et læhegn, som har været uden grise.

I scoringen vægtes barkskader og træernes evne til genvækst via rod- og stødskud. Først-nævnte giver informationer om, hvor hårdt grisene går til træerne, mens sidstnævnte er et tegn på træets evne til at overleve/genetablere sig. Som producent vil du selv kunne anvende disse mål til at vurdere, om det er tid til at flytte grisene ud af et område med træer, for at sikre, at

din beplantning overlever, eller om det er tid til at hegne træer eller områder af, så rod- og stødskud får lov at etablere sig.

Generelt har træer med trævlende bark tendens til større barkskader, da skaderne kan blive omfattende blot grisene får fat i en lille flig af barken. Der er nogle træer, f.eks. eg, som grisene går særlig hårdt til. Her anbefales, at man hegner rundt om stammen, så barken beskyttes. Træer med barkskader kan sagtens overleve, blot skal det sikres, at grisene ikke ringer barken - dvs. fjerner barken hele vejen rundt om stammen. Det er derfor en god ide at tage grisene ud af folden, hvis der begynder at være større barkskader. Træerne kan ophele mindre barkskader, og mange træer, f.eks. ahorn, elm og syren, forsøger at overleve via stød- eller rodskud. Hvis disse skud beskyttes via hegning eller pause fra grisene, kan de blive til nye stammer.

**ROVFLUER**  
**SNYLTEHVEPSE**  
SPF-SuS godkendte  
**Autoriseret rottesikring**  
**ROV FLUEN®**  
Professionel skadedyrssikring  
Tlf. 75 75 63 48  
rovfluen@rovfluen.dk

Somåtter  
Kadavervogne  
Kæder - Sjakler  
Gulvanker - Trisser  
**Brocken**  
Tlf.: 2380 5418 – www.brocken.dk

**ROTTER**  
**AUTORISERET ROTTESIKRING**  
Prisgaranti  
Ingen fordyrende mellemlid  
**ROV FLUEN®**  
Professionel skadedyrssikring  
Tlf. 7575 6348 - rovfluen@rovfluen.dk - www.rovfluen.dk